

V JESTŘÁBÍCH PAŘÁTECH

AKADEMIE JAROSLAVA FOGLARA

JARO 2019 / SPECIÁL

CO PŘINESLO PRVNÍ JARNÍ KOLEGIUM AKADEMIE JAROSLAVA FOGLARA?

AKTUÁLNĚ V duchu už více než desetileté tradice se ve středu, která je nejbližší třináctému dnu v měsíci, sešlo i letošní první jarní kolegium Akademie Jaroslava Foglara. S ohledem na bohatý program akce věnujeme dubnovému setkání většinu tohoto jarního speciálu e-zinu V jestřábích pařátech.

Místem přátelského badatelsko-diskusního setkání, které se uskutečnilo 10. dubna, byla i tentokrát klubovna Okresní rady Junáka Prahy 2 v Bělehradské ulici. Jaká zajímavá témata se v průběhu 105. kolegia probírala, o tom přináší informace následující články v aktuálním vydání našeho elektronického věstníku.

Přejeme všem příjemné čtení!

RYCHLÉ ŠÍPY: OD ŠELAKU K CÉDÉČKU

TÉMA NA ÚVOD Skutečnost, že v letech 1941–1942 byly natočeny v gramofonové firmě ESTA čtyři desky s příběhy Rychlých šípů, ve kterých účinkovali hoši z Foglarovy Dvojky, je mezi znalci Foglarova života a tvorby poměrně dobře známa. Stejně tak i to, že zásluhou Tiskového a distribučního centra Junáka byly tyto originální nahrávky (původně vydány na křehkých šelakových deskách) převedeny v reedici v roce 1997 do optické stopy kompaktního disku (CD).

Digitalizace a restaurování zvuku původních gramodesek se tehdy obětavě ujal mistr zvuku Zdeněk Chmelař. Méně známá je však existence těchto nahrávek digitálně vyčištěných renomovaným fonografickým expertem Gabrielem Gösselem. Tyto záznamy vlastní ve svých rozsáhlých sbírkách člen AJF s číslem 1 Josef Bláha – Řešetlák. Dvojím vyslechnutím příběhu Rychlé šípy hraje divadlo jsme mohli obě digitalizované verze porovnat. Po diskusi jsme pak konstatovali, že i na nepříliš dokonalém zvukovém zařízení se nahrávka zrestaurovaná Gabrielem Gösselem jevila naprosté většině posluchačů jako kvalitnější.

Díky Řešetlakově záznamu jsme si poslechli také vyprávění Jaroslava Foglara z roku 1985 o tom, jak se tenkrát ve válečných letech nahrávky příběhů Rychlých šípů rodily a jaký byl posléze jejich osud.

LÍBEZNÁ MELODIE OD BOBŘÍ ŘEKY JIŽ NENÍ OBESTŘENA PAVUČINOU TAJEMSTVÍ

V další části kolegia AJF byla „ze šuplíku“ vytažena k poslechu pavučinou tajemství poněkud obestřená instrumentální nahrávka melodie, o níž bylo jasné jen to, že se jmenuje Bobří řeka. Vlákna pavučiny však opět rozpletl Josef Bláha – Řešetlák.

„Text k téhle písni napsal sám Jestřáb a posléze jej zhudebnil známý člen Dvojky a Jestřábův zástupce Jarmil Burghauser – Jumbo,“ objasnil Řešetlák. „Píseň i s notovým záznamem byla otištěna ve zpěvníku Junáci zpívají, který byl vydán krátce po obnovení skautingu v roce 1968. Soukromě pak byla pořízena ještě kytarová instrumentální nahrávka se základy melodie.“

Nahrávku jsme si pak pozorně vyslechli – a jakoby na tónech její melodie se přenesli až tam, daleko k Bobří řece. Není vyloučeno, že písnička bude v průběhu jara „sborem akademiků“ nastudována a přednesena na letošním setkání foglarovců ve Sluneční zátocce 15. června. Přidáte se k nám?

◁ ***Pokud „akademici“ píseň skutečně nacvičí, melodie by na prahu léta mohla zaznít v místech, kde byli v roce 1943 na dvojkařském Táboře Zlatého údolí společně zachyceni Jaroslav Foglar a Jarmil Burghauser (Jestřáb uprostřed, Jumbo vlevo). Druhá momentka ze stejného roku zachycuje Jumba na kole.***

Foto: Skautský institut/archiv Junáka

BOBŘÍ ŘEKA

1. *Léto zašlo, prchlo v širou, smutnou dál,
podzimní již vítr rudé listy svál...
V dálku ponořen,
v mlhu zahalen,
leží ztichlý ten náš milý kraj...*

*Tam v dáli za horami náš tábor sní,
v podlesí, v lukách čeká,
ta naše Bobří řeka
na všechny hochy svoje, zda vzpomenou,
zda se zas vrátí nazpět, či nepřijdou...*

2. *Proč vy, chlapci, odcházíte od nás v dál,
když vám ten náš oddíl všechno krásné dal:
vzpomínek tisíce,
světle jiskřice,
v duši vaší ohníček jich vzplál.*

*V oddíle plynou chvíle, jak zářná báj,
na čas tam zapomenoš
a nežli se naděješ,
chlapectví prchne ti v dál jak krásný sen,
vzpomínky barevné ti zůstanou jen...*

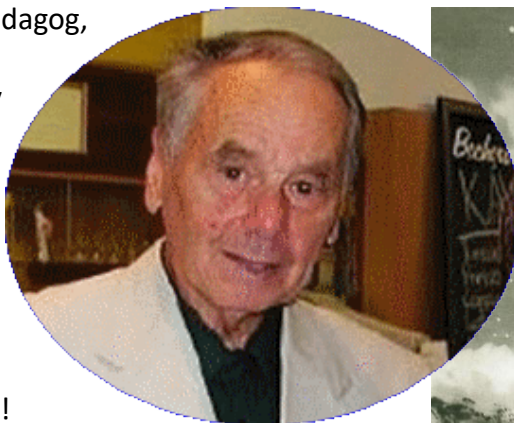
3. *Věčně chlapcem nelze přece stále být,
vždyť je nutno život až do konce žít.
Přijdou též chvíle
ukončit milé
spolužití ve svém oddíle.*

*Až my se jednou budeme rozcházet v dál,
naposled k ohni sedneme,
sbohem si navždy řekneme,
a když oheň dohoří, do tmy zazní
ta píseň naše stará a poslední...*

DOČKÁME SE V BUDOUCNU ZFILMOVANÉ PODOBY HOCHŮ OD BOBŘÍ ŘEKY?

TLESKÁME Ostravský publicista, pedagog, spisovatel (mj. autor sportovně laděných chlapeckých románů Vysoký cíl, S devatenáctkou do Bernu, Čekání na rychlou stopu, Sen na dosah nebo Hrrr na ně!) a někdejší reprezentant ČSR ve skoku dalekém Lubomír Man má již hotový celý scénář v šuplíku! A díky úzké vazbě AJF s autorem jsme měli možnost do tohoto třídílného scénáře nahlédnout!

Na filmovém projektu Hochů od Bobří řeky se začíná jistým způsobem již pracovat, ovšem cesta k filmové realizaci bude ještě dlouhá. Leč – základ je díky existenci scénáře položen. ▶

Také spisovatel a scénárista Lubomír Man vzhlíží s obdivem nejen k samotnému Foglarově románu, ale i výjimečným ilustracím Zdeňka Buriana, které podmanivost příběhu ještě zvýraznily.

Foto: archiv/Parlamentní listy, kresba: Zdeněk Burian

JAK SE FOTOGRAFUJÍ PONURÁ STÍNADLA?

NEŽ CVAKNE SPOUŠŤ Poměrně čerstvý, ale od počátku aktivní účastník kolegií AJF Petr Valach – Hvězdář nám přiblížil pozoruhodné fotografie pražských Stínadel, jejichž autorem je známý jeskyňář Ladislav „Laco“ Lahoda.

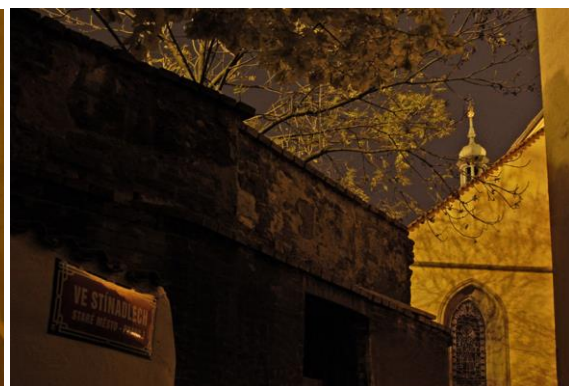
Téměř neuvěřitelnou zvláštností jeho snímků pražských zákoutí, ulic, mostů i náměstí je, že na nich zcela chybějí lidé! A nejde přitom o nějaký digitální trik! Tajemství jeho liduprázdných fotografií města spočívá v trpělivosti a čase jejich pořizování. Fotogalerii Ladislava Lahody si je možno prohlédnout na webu www.podzemi.eu.

Prezentaci fotogalerie Ladislava Lahody doplnil Hvězdář krátkým, leč nadmíru obsažným fotografickým „mini-workshopem“. Pro lepší

proniknutí do tajů umění zachycovat prchavé kouzlo okamžiků i v těch nejnáročnějších světelných podmínkách prozradil mnoho zajímavých a cenných rad – a na ukázkou přinesl také sadu fotopřístrojů a zařízení pro pořizování zejména nočních snímků v ponuře tajuplných stínadelských uličkách.

Fotografovat potměšlá zákoutí Stínadel není snadné. Laco Lahoda tu umí. ▶

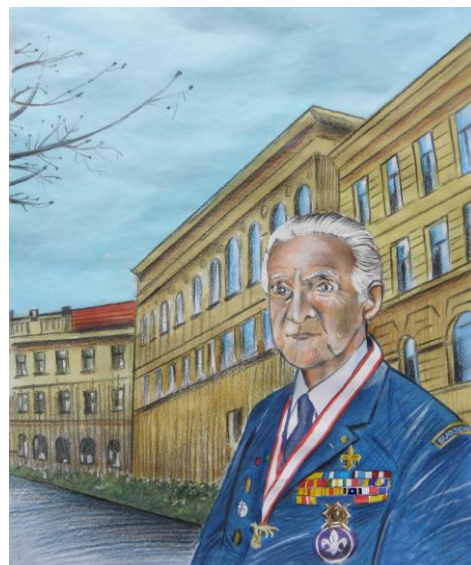
www.podzemi.eu

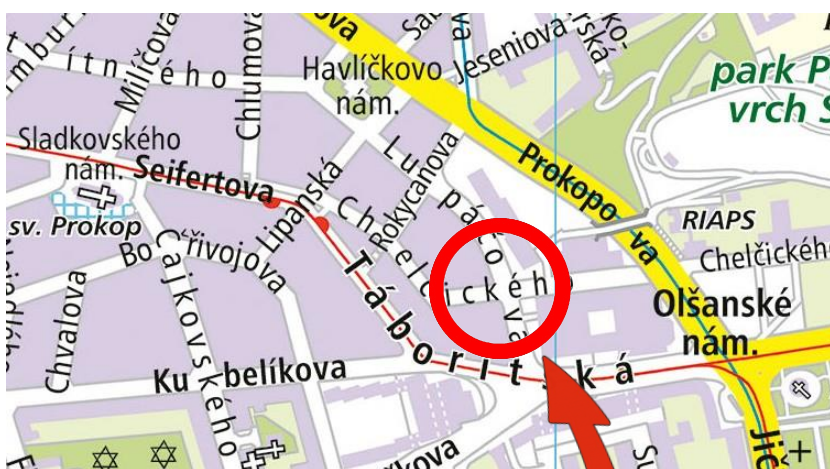
JARNÍ KILOMETR S EDUARDEM MARKEM, LEGENDOU ČESKÉHO SKAUTINGU

POZVÁNKA Kolik příležitostí se nám naskytne, abychom se po zajímavých místech pražského Žižkova mohli projít v doprovodu více než stoletého průvodce? Taková ojedinělá akce – poznávací vycházka Žižkovský jarní kilometr s legendou českého skautingu – se uskuteční v sobotu 18. května.

Role zasvěceného průvodce se ujme 102letý (!) nejstarší český skaut Eduard Marek, známý i pod přezdívkou Hroznýš. Vzdor svému věku (nar. 17. března 1917) skautský bard překypuje neuvěřitelnou životní energií a vitalitou. Pravidelně se zúčastňuje skautských akcí, aktivně dochází na setkání Klubu přátel Žižkova a lze se s ním setkat i při mnoha významných veřejných akcích a událostech. A všude dojíždí ze svého současného bydliště v Braníku sám, městskou dopravou.

Sraz účastníků vycházky je v 11 hodin na nároží Chelčického a Lupáčovy ulice. Poblíž startu vycházky, na místě dnešního hotelu Olšanka, stál Hroznýšův rodný dům. Jednotlivá zastavení na trase pak připomenou další osobnosti spjaté se Žižkovem – básníka Jaroslava Seiferta, spisovatele Jaroslava Foglara či zakladatele českého skautingu A. B. Svojsíka.

Akce bude ukončena besedou s Eduardem Markem v Informačním centru Prahy 3 (Milešovská 1) u náměstí Jiřího z Poděbrad. Součástí besedy bude i autogramiáda jeho nedávno napsaných knižních pamětí Nebyl den jako druhý.

Na každého, kdo s Eduardem Markem – Hroznýšem absolvuje „jarní žižkovský kilometr“, čeká v závěru vycházky stylový suvenýr...

Místo srazu poznávací vycházky Žižkovský jarní kilometr s legendou českého skautingu je v sobotu 18. května v 11 hodin na nároží Chelčického a Lupáčovy ulice v Praze 3.

U kolébky českého skautingu, před budovou Žižkovské reálky, kde A. B. Svojsík působil jako tělocvikář, zachytil Eduarda Marka kreslíř Jiří Filípek.

Eduard Marek v roce 1936 jako 19letý voják. Na sousedním snímku pak o tři desetiletí později, v době druhé obnovy Junáka v roce 1968.

PENÍZE Z MINIGALERIE RYCHLÝCH ŠÍPŮ PODPOŘÍ VÝCVIK ASISTENČNÍCH PSŮ

CHARITA V rámci kolekce 13 akcí a aktivit k 80. výročí zrodu Rychlých šípů, které byly v závěru loňského roku připraveny v režii oldskautů pražského 48. klubu Jestřábi pod hlavičkou Akademie Jaroslava Foglara, byla také „otevřena“ minigalerie obrazů Marko Čermáka.

Druhý z kreslířů, který kráčet ve stopách původního tvůrce Jana Fischera, vetknul kultovnímu českému komiksu rovněž jedinečnou výtvarnou podobu. Vedle toho však ilustroval také Foglarovy romány Záhada hlavolamu, Stínadla se bouří a Tajemství Velkého Vonta, a navíc celou stínadelskou trilogii převedl do komiksové podoby.

Marko Čermák (v únoru příštího roku oslaví své osmdesátiny) je však známý i tím, že vytvořil více než dvě desítky klasických obrazových akvarelů s tematikou Rychlých šípů, Bratrstva kočičí

pracky a podobně. Kolekci nástěnných obrazů doplňuje ještě série menších kolorovaných kreseb. Většina akvarelů však míří hned do soukromých sbírek, takže některá díla nejsou veřejnosti vůbec známá.

Přesto se lze s kolekcí Čermákových obrazů seznámit – a dokonce je získat. Pravda, nikoliv v originální podobě a velikosti, ale alespoň jako drobné suvenýry – magnetky. Díky vstřícnosti Marko Čermáka bylo vyrobeno 12 magnetek, které mohou zájemci získat za cenu 50 Kč za kus. Nadšenci, kteří si ale koupí celou „tuctovou“ sérii, získají navíc bonusovou „bluegrassovou“ magnetku, již nelze samostatně zakoupit, a stává se tak cennou sběratelskou raritou.

Podstatné ale je, že výtěžek z prodeje těchto suvenýrů poputuje ve prospěch charitativní sbírky Kmene dospělých skautů Junáka – na podporu výcviku asistenčních psů.

Výcvik nepostradatelného pomocníka, například pro dítě na invalidním vozíku nebo jinak hendikepovaného pacienta, trvá přes dva roky a náklady na jedno zvíře dosahují částky až 200 tisíc korun. Oldskauti se proto rozhodli shromáždit prostředky alespoň na jednoho z asistenčních psů, kteří jsou pro toto specifické poslání připravováni ve výcvikovém centru Pomocné tlapy. Sbírkové konto bylo zřízeno v roce 2015 a postupně – i díky obdobným projektům – roste ke kýžené částce.

Stěžejním donátorem se stal samotný Marko Čermák, který práva k využití svých obrazů pro tento projekt poskytl bez nároků na autorský honorář.

Informace o možnosti zakoupení jednotlivých magnetek či celé sady (12+1) je možno získat zasláním poptávky nebo objednávky na e-mailovou adresu oldskauting@email.cz, popř. telefonicky na čísle 602 686 725. V limitovaném množství budou tyto suvenýry v nabídce také na červnovém Setkání ve Sluneční zátoce.

Foto: Slavomil Janov a Pomocné tlapy, kresby: Marko Čermák a Pomocné tlapy

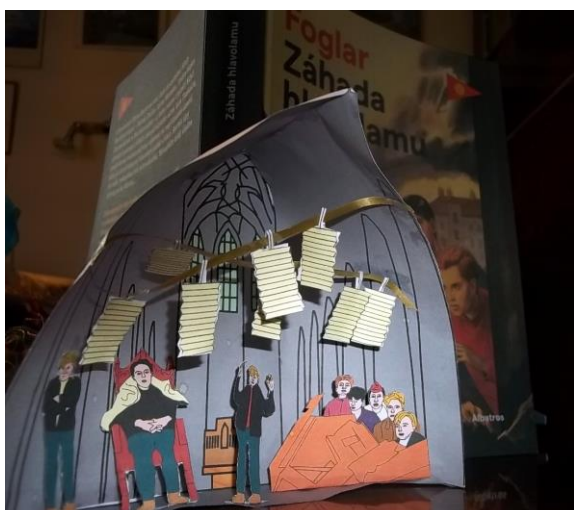

KRATOCHVÍLE PRO ŠIKOVNÉ RUCE: VYSTŘIHOVÁNKA Z KOSTELA SV. JAKUBA

BONUS JAKO TEČKA Závěrem 105. kolegia Akademie Jaroslava Foglara došlo na milou „vernisáž“ – představení nové foglarovské vystřihovánky z dílny člena 48. klubu OS Jestřábi Libora Čermáka (na snímku).

Tento ostřílený tvůrce křížovek, osmisměrek, doplňovaček, kvízů, obrázkových rébusů a podobných kratochvílí, vytvořil nyní další hříčku – papírovou vystřihovánku s námětem volby Velkého Vonta. „Chtěl jsem tímto dílkem přispět svou troškou do mlýna při příležitosti nového krásného vydání knihy Záhada hlavolamu,“ řekl Libor jen skromně při uvedení své vystřihovánky.

Inspirací k postavám byli Liborovi herci z filmového i televizního zpracování Záhady hlavolamu. Poznáváte je? S laskavým svolením tvůrce se nyní můžete do vystřihovánky pustit i vy – čtenáři e-zinu V jestřábích pařátech, internetového foglarovského magazínu Bohoušek (www.bohousek.cz) či návštěvníci oldskautského webu (skaut.cz/kmendospelych).

Vystřihovánku zveřejňujeme na poslední straně tohoto e-zinu. Předlohu je dobré vytisknout na tužší čtvrtku (popř. nákresy zkopírovat na větší formát A3), vzít do rukou ostré nůžky a mít připraveno lepidlo na papír. Pak už stačí jen nůžkami „párkrát“ udělat šmyk-šmyk-šmyk ☺ – a scéna z volby, či spíše zápasu o trůn Velkého Vonta v chrámové lodi stínadelského kostela sv. Jakuba se na vašem stole či poličce zaskví jako vystřižená ze slavného Foglarova románu!

Libore, děkujeme!

V KVĚTNU NA VÝPRAVU DO „ŘÁSNOVKY“...

POZOR, ZMĚNA Termín dalšího, v pořadí už 106. kolegia AJF (a samozřejmě také pravidelné schůzky oldskautského klubu Jestřábi) je dle celoročního kalendáře a plánu činnosti dlouhodobě známý – setkání se uskuteční ve středu 15. května. Ovšem pozor: Tentokrát – nebude-li v ten den mimořádně nepříznivé počasí – nezamíříme jako obvykle do klubovny v Bělehradské ulici!

V plánu AJF je totiž odpolední výprava na jedno pražské předměstí, kde budeme pátrat po zákoutích, která v leččem připomínají některá místa z Foglarova románu Tajemná Řásnovka.

Podrobnosti budou pravidelným účastníkům kolegií a abonentům info-servisu AJF sděleny e-mailem, popř. si je možno vyžádat na kontaktech uvedených v tiráži e-zinu.

...A V ČERVNU:

*Hola-Hola-Hola:
Sluneční zátoka nás volá!
Sobota 15. 6. 2019*

DĚKUJEME ZA PODPORU PROJEKTU
AKADEMIE JAROSLAVA FOGLARA

